

Bevegelige Bølger

**Av Lise Larina Hudson,
Tekstil, KHiO, 2022**

INHOLDSFORTEGNELSE:

3. side

Innledning

3. - 11. side

Hoveddel

I Hoveddelen:

- 5. - 6 side tredimensjonalt

- 7. - 8. side farger og materialer

- 9. -11 side flytende bølger

12. -13. side

Avslutning.

14. side

Litreatur liste / Referanse liste

Kontrast Spist Opp / viskose, nylon, leire/ 40 cm -22cm / 2021

Innledning:

I mine kunstneriske arbeider er det tekstil og keramikk jeg arbeider mest med. Her er jeg opptatt av å få frem en tredimensjonal form som har ulike strukturer, overflater og mønster som en kan finne i naturen feks i skogen på et tre eller koraller på havbunnen.

I denne teksten kommer jeg til å skrive om mitt BA-prosjekt som jeg har valgt foreløpig skal hete 'Bevegelige Bølger' hvor jeg har arbeidet frem et stedsspesifikt verk. Det har vært viktig for meg i dette prosjektet å bruke det naturlige lyset fra vinduene på en måte som påvirker kunsten slik at jeg får frem nye mønstre og farger. I dette arbeidet har jeg laget en flerlags vev som går fra tre og opp til og med tolv vevde lag samtidig. Den er laget med tanke på å henge fra taket og bølge seg etter som hvor mange lag den er. Med dette ønsker jeg å få frem et arbeid som kan sees fra alle kanter og inn mot noe mer skulpturelt. Innimellom og tilslutt i teksten skriver jeg om temaet jeg arbeidet rundt som er bølger og hvordan bølger beveger seg på havet, og i en lydbølge*(2) og hvordan jeg relaterer det til BA-prosjektet mitt. I teksten skriver jeg blant annet om en kunster som heter Chiharu Shiota som har inspirert meg inn arbeidet 'Bevegelige Bølger' men, også i andre arbeider jeg har laget tidligere.

Innimellom i teksten kommer jeg til å skrive om mine andre arbeider som refererer til elementer jeg tar med i mitt BA prosjekt. Dette er viktige momenter for å få en større forståelse av mitt kunstnerskap.

Hoved del:

I mitt BA prosjekt har jeg valgt å ta for meg veven da det er et verktøy jeg har brukt mye av min tid på Kunsthøyskolen i Oslo (KHiO) til. Den har jeg brukt til å arbeide med dobbelt vev*(3), og flerlags vev som vil si at en vever alt fra to eller flere lag samtidig. Ved å veve på denne måten kan en veve frem noe som er tredimensjonalt, eller en kan bruke det for å få frem flere farger enn det en bruker ved å kombinere få farger på ulike måter og dermed få frem flere fargekombinasjoner.

I mine arbeider har jeg kombinert flerlags veven sammen med det å bruke partier(4) som gjør at en kan veve to eller flere forskjellige mønstre samtidig. Dette vil si at en setter opp veven på forskjellige skaft i et bestemt system. Skaft er det som bestemmer hvilke tråder som skal gå opp og hvilke som skal bli nede. Et eksempel på hvor jeg har brukt partier og lag sammen er i verket 'Pop Up i Tiden' her er det brukt to lag og to partier med to forskjellige mønstre som er lagt i et rutenett for å få frem et boblete mønster. Dette gjorde jeg på en vev som hadde tolv skaft ved at annen hver stripe skulle ha et mønster som gikk på de seks bakerste skaftene mens de andre i mellom gikk på de seks fremste skaftene som jeg byttet på når jeg hadde vevd så langt jeg ønsket at den skulle være slik at det kunne bli et rutenett. For å få frem et boblete utseende vevde jeg først i begge lagene for så å veve et stykke i det øverste laget til det hadde blitt langt nok. Deretter ble dette laget løsnet på og dyttet inntil det andre og vevd sammen slik at det ikke flyttet seg. Dette gjorde til at det poppet opp bobler på annenhver stripe og de poppet ned på motsatt stripe. Så byttet jeg mønsteret så boblene kom på motsatt stripe som gjorde

at jeg fikk frem et rutenett av bobler. For at jeg kunne bruke lagene på denne måten delte jeg også renningen (skriver om hva renning er senere i teksten) i to og satte den opp i veven på hver sin bom. Her passet jeg på at når jeg satte trådene fra renningen inn i hovlene er tråder med hull i henger på skaftene, så tok jeg annen hver tråd fra den nederste bommen og annen hver fra den andre slik at annen hvert skaft hadde renning fra hver sin bom. Bom er den som står bakerst i veven som en sveiper eller drar på. Renningen som en kan løsne på for å få mer renningstråd mens en vever.

Pop Up i Tiden / ull, lin, nylon /
80cm -345cm /2021

Pop Up i Tiden / ull, lin, nylon / 80cm
-345cm /2021

Til BA prosjektet har jeg tatt utgangspunkt i teknikkene som jeg brukte i verket 'Pop Up i Tiden', men i stedet for å sette opp veven i partier satte jeg den opp på en vev som hadde 24 skaft og at renningen gikk på alle skaftene rett gjennomgående. Renning er det som går igjennom hele veven og som en vever i med innslags tråden. Ved å sette opp veven på denne måten er det mulighet for å veve enda flere lag samtidig. Kunne da bestemme meg for hvor langt hver del skulle være, og bytte til et annet antall lag som for eksempel ble gjorde ved å veve en viss lengde i fem lagsvev så byttet jeg til tre lagsvev. På denne måten kunne jeg variere på hvor lang hver del skulle være uten at det var satt opp på forhånd. I 'Bevegelige Bølger' har jeg valgt å starte og slutte med å veve tolv lag samtidig. I midten av arbeidet hvor det ikke er tolv lag har jeg variert på antall lag som er vevet samtidig som er tre, fire, fem, seks og ti, disse forskjellige lagdelene er blitt variert på hvor ofte hver del blir vevet, og lengden på de er også ulike. Dette er for å få en større variasjon i verket slik at hvordan lyset kommer igjennom de enkelte lagene på forskjellig måte vil være ulike. Som igjen gjør at det kan komme frem flere mønstre og nye valører i ulike blå toner.

Tredimensjonalt:

Det å arbeide rundt det skulpturelle er noe som har fascinert meg lenge. Jeg har tidligere arbeidet mye med leire, betong og andre materialer for å lage skulpturer eller installasjoner i ulike størrelser. Før jeg begynte på Kunsthøgskolen i Oslo (KHiO) har jeg arbeidet mye med leire blant annet på Agder folkehøgskole hvor jeg tok keramikk og glass i et år. Og på forskjellige kurs i England og Norge hvor jeg har laget ulike skulpturer og brukskunst i leire. Har også lært å brenne arbeidene mine i ulike brenne teknikker som RAKU, salt glasur ovn og elektiske ovner. I tillegg har jeg gått to år på Kunstscolen i Bergen (KiB) hvor jeg begynte å kombinere forskjellige materialer sammen i ulike skulpturer og installasjoner. Jeg brukte blant annet mye tekstil i arbeidene mine sammen med betong, papir, plast og gips for å undersøke hva som skjer når en bruker ulike materialer sammen for å få frem et tredimensjonalt arbeid som har ulike mønstre og strukturerer.

Da jeg begynte på KHiO og lærte meg å veve, oppdaget jeg at en kunne lage tredimensjonale arbeider ved hjelp av å veve mange lag samtidig. Noe jeg syntes var veldig spennende som gjorde at jeg ønsket å undersøke dette videre. Prøve finne ut hvordan jeg kunne bruke veven på den måten for å lage noe som kommer ut i rommet som en kan se fra flere vinkler. Det er noe jeg har arbeidet meg frem til i BA-prosjektet for å få frem et arbeid som er vevd opptil tolv lag samtidig. Jeg ønsket også og se på hvordan arbeidet ville bli ved å bruke ulike materialer som ull, lin, selvlysende tråd, glitter tråd og tynn stål tråd for å kunne få frem forskjellige strukturer og noe mer skulpturelt.

Det å kunne strekke og skyve et materiale til det ytterste av hva det kan gå for og få frem noe nytt gjør at det blir mer interessant for meg å arbeide med. Da kan det gi muligheter til å få frem nye mønstre, farger og ulike strukturer inn i en skulpturell installasjon. En kunstner som arbeidet med å strekke og kombinere ulike materialer sammen og som inspirerer og får meg til å skyve grensene i mine egne kunstneriske arbeider er kunstneren Eva Hesse (1936-1970)*⁽⁵⁾ som på 60 tallet brukte da- tidens nye industrielle materialer som lateks, plast og glassfiber, hun kombinerte de sammen med mer tradisjonelle materialer som tau, tekstil og metall for å lage unike skulpturer og installasjoner. En annen inspirasjonskilde er den skotske kunstneren Karla Black*⁽⁶⁾ skulpturelle arbeider og installasjoner hvor hun eksprimenterer med ulike materialer som plast, bomull og annet, for så og male på de med forskjellige typer malinger, sminke, såpe og kritt for å nevne noe. Hun tar dette inn i store skulpturelle installasjoner som hun har vist på Venezia biennalen blant

Bevegelige Bølger, lin, ull, selvlysende plast tråd, glitter tråd, nylon, ståltråd/ 48cm brett - 325 cm langt/ 2022

annet.

Et arbeide hvor jeg har arbeidet med det og skyve grensene for hvor langt jeg kan ta materialene og hvor jeg har tatt inn to ulike materialer er i verket 'Kontrast spist Opp'. Her har jeg laget en svart keramikk skulptur som er tatt sammen med en organisk tekstil som jeg har farget i ulike røde og gule farger. I den keramiske delen av arbeidet startet det med å dreie en nesten lukket kule. Da den var nesten tørr satte jeg på små pigger som ble festet på nesten hele kulen. Deretter ble det laget to ulike mønster mellom piggene og der hvor det ikke var pigger. Tilslutt kunne skulpturen stå på piggene og den ligner på et organisk mystisk vesen. I den tekstile delen valgte jeg å male med ulike røde, gule reaktive farger i et bølgete mønster. Reaktive farger er farger som går inn i stoffet og som en må fikserer for at de skal feste seg på stoffet. Fiksering gjøres når malingen er tørr og så må en dampe stoffet og skylle ut overflødig farge etterpå. På stoffet ble det også jobbet med ulike reserveringer som hvit dekstrin som er en reservering der en kan få frem et krakelert utseende ved å male på dextrinen når den har tørket. Når stoffet fikseres går dextrinen av og en sitter da igjen med et krakelert mønster på stoffet der malingen har gått igjennom. Har brukt denne og andre ulike reserveringer for å få frem forskjellige mønstre på tekstilet. Tilslutt formet jeg stoffet med å bruke en gjennomsiktig plast tråd som ble sydd i sirkler og snurpet sammen til små bobler. Disse boblene ble satt i klynger som gjør at stoffet formet seg til en organisk form. De to skulpturene satte jeg sammen slik at det kan se ut som om den keramiske skulpturen invaderer den tekstile delen.

Kontrast Spist Opp / viskose, nylon, leire/ 40 cm -22cm / 2021

Farger og materialer:

Til BA prosjektet har jeg valgt å bruke ulike typer garn som lin, ull, nylon og selvlysende plast tråd i ulike hvite farger for å få frem forskjellige måter lyset påvirker de ulike garn kvalitetene på. Har tatt inn glitter tråd i ulike nyanser som jeg brukte sammen med de andre trådene for å få frem et skimmer der hvor glitter tråden ble brukt. Har også tatt med ett ullgarn som jeg har inn farget med spetter i sjø turkis, sol gul, himmel blå og marine blå. Dette gjør at når det nå blir vevd med kan jeg få frem et flytende farget utsende som kan minne om et tropisk hav hvor en kan se på de store bølgene som kommer inn mot stranden med ulike turkisblå farge toner i bølgene. I tillegg har jeg tatt med en blank mørk turkisblå- og en marineblå nylon garn og en tynn bronse farget ståltråd som ble brukt i deler av arbeidet til å veve sammen med annen tråd i de lagene som ble vevd lengre enn de andre lagene. Ved å velge disse blå og hvite fargene ønsket jeg å veve med de på forskjellige lag, men også sammen i veven på ulike steder. For å se hvordan disse fargene kan påvirke hverandre ved å skape lyse og mørke farge toner i fra mørk blått til hvitt.

Farging av garn til `Bevegelige Bølger` / ull / 100gram / 2022

Bevegelige Bølger /lin, ull, selvlysende plast trå, glitter trå, nylon, ståltråd/ 48cm brett - 325 cm langt/ 2022

I tidligere arbeider har jeg arbeidet med hvordan det å bruke få farger på ulike lag og kombinere de sammen kan gjøre at en får frem flere fargekombinasjoner. Det gjorde jeg i det vevde verket `Tiden Nå` hvor jeg arbeidet med en digital vev. I dette verket trengte jeg 15 farger, men brukte fire: gul, blå, rød og lilla i innslaget, som er den tråden en vever med inn i renningen*(7). Renningen er den som går på langs gjennom hele arbeidet og som i dette arbeidet var svart og hvit. I `Tiden Nå` blandet jeg de fire fargene sammen på ulike måter for å få frem alle de ulike fargekombinasjoner som jeg trengte. I tillegg brukte jeg også renningen slik at når jeg trengte en mørk farge kombinerte jeg svart delen av renningen med den fargen jeg ville ha mørk, men om jeg trengte en lys farge kombinerte jeg en av fargene sammen med den hvite. Om jeg trengte en farge som var midt i mellom det helt mørke eller lyse ble de kombinert på ulike måter inn i bindingen som er det mønsteret som bestemmer hvilke tråder som skal gå opp eller ned for å få fram det mønsteret en ønsker å ha. Slik kunne jeg bruke fargene for å få frem alle farger jeg trengte i verket. Dette er måten jeg bruker de ulike garnene og blå fargene på i `Bevegelige Bølger`, og ved å kombinere de på ulike måter kan jeg få frem forskjellige valører av blå toner fra hvitt til mørke blått.

Tiden Nå/ ull / 150cm - 300cm, 2021

Flytende bølger:

I BA- prosjektet har jeg arbeidet rundt temaet bølger, bobler og det flytende. Hvordan havet oppfører seg når det får en forstyrrelse og lager bølger som går opp og ned og beveger seg fra et punkt og utover.

“Bølger oppstår når et system er forstyrret og ute av likevekt, og forstyrrelsen kan bevege seg gjennom et system. Slår man på en streng vil det dannes en bølgepuls som beveger seg vekk fra forstyrrelsen”(hentet fra institutt for biovitenskap, Bølger og harmonisk bevegelse*(8)

- *(8) Sitat tatt fra Universitetet i Oslo (UiO) Det matematiske-naturvitenskaplige fakultet, Institutt for biovitenskap, uio.no, fra beskrivelsen om hva Bølger og harmonisk bevegelse er, publisert 20/12-2019, oppsøkt 10/4-2022, <https://www.mn.uio.no/ibv/tjenester/kunnskap/plantefys/leksikon/b/bolger-og-harmonisk-bevegelse.html>.

Til `Bevegelige Bølger` har jeg arbeidet med å få inn en type bølgete form som går opp og ned som en bølge gjør inn over stranden. Dette har jeg gjort ved å variere på antall lag som blir vevd samtidig, men spesielt der i de delene av arbeidet hvor jeg har vevd fire- eller seks- lags vev er det vevd lenger i annen hvert lag enn i de andre lagene. For så og løsne på bommen som disse lagene er festet på og dytte de inn-

Bevegelige Bølger / lin, ull, selvløst plast trå, glitter trå, nylon, ståltråd/ 48cm brett - 325 cm langt/ 2022

test på oppsett av BA-prosjektet `Bevegelige Bølger/ lin, ull, selvløst plast trå, glitter trå, nylon, ståltråd/ 48cm brett - 325 cm langt/ 2022

til de andre lagene. Da kom det frem et lag som er på utsiden og blir til stor bølgete bue form. Mens i de som er inne mellom de andre lagene fikk jeg frem mindre bølgete bevegelse på. Da de prøver å få større plass mellom de lagene som er kortere enn det laget som er i mellom og lengre. De lengre lagene ble mer som mange små bølger inni mellom de andre.

I arbeidet `En Kveld` som er en slags test arbeid til BA-prosjktet undersøkte jeg hvordan det å veve seks lag i partier som er like lange på ti centimeter hver sammen med et veve mønster som heter vaffel på tredve centimeter. Å veve vaffel mønsteret er et mønster som ligner på vaffler som en spiser. I `En Kveld` tok jeg vaffel mønsteret inn i en to lags vaffel slik at det ble vevd to vaffel mønstre samtidig. Når `En Kveld` var tatt ut av veven ble det vanskelig å få arbeidet til å bli tredimensjonalt uten at noen av innslags trådene beveget seg ut av arbeidet. I tillegg ble ikke arbeidet særlig tredimensjonalt uten å måtte presse og strekke på de ulike lagene der det var vevd seks lag da disse var vevd like lange og ikke var særlig store. Men, så jeg fant ut at til BA-prosjktet `Bevegelige Bølger` måtte jeg variere på lengden på lagene, antal lag som ble vevd samtidig for å få frem det mer skulpturelt. I tillegg har jeg variert på legden innad i de ulike lagene da fikk jeg frem et mer skulpturelt utseende.

Det er et arbeide som skal henge foran flere vinduer i et hjørne ut fra veggen slik at det er mulig å gå rundt det. Når det naturlige lyset fra vinduene endrer seg gjennom dagen vil det dermed få frem flere valører av blå toner som glir over i hverandre og danner ny farger i blått og turkis. Det vil også danne seg nye mønstre på arbeidet og rundt det. Som en lyd bølge som sprer seg ut fra et punkt og danner nye lyd bølger som sprer seg utover fra der det startet. En kunstner som har inspirert meg i

En Kveld / ull, viskose, bomull, papir, lin / 16cm - 70cm/
2021

Test av oppsett til BA-prosjktet `Bevegelige Bølger` / lin, ull, selvlysende plast trå, glitter trå, nylon, ståltråd/
48cm brett - 325 cm langt/ 2022

BA-prosjektet er papir kunstneren Peter Gentenaar *(9) som lager svevende organiske papir skulpturer som ser ut som de beveger seg flytende gjennom luften. Måten Gentenaar bruker fargene på i noen skulpturene sine ser ut som om de er malt med flytende akvarell maling, hvor fargene flyter inn i hverandre.

En annen kunstner som inspirerer meg mye i BA-prosjektet 'Bevegelige Bølger' med måten hun lager store installasjoner der publikum blir en del av arbeidene er Chiharu Shiota. I 2017 sa Chiharu Shiota til KODE 2 om sin installasjon Direction som hun hadde der «I denne installasjonen har jeg konsentrert meg om avstanden vi tilbakelegger i livene våre, reisen vi alle er på hvor målet er ukjent. Vi er på vei i en viss retning men vet ikke helt hvilken» *(10). I verket mitt er jeg opptatt av dette og vil få frem følelsen av tid som har vært og minner som kommer å går og veier en kan ta i livet.

-(9) 'Choppy surf', en installasjon av Peter Gentenaar for Iris van Harpen's runaway exhibition / papir/photo: Courtesy of Pim Koppers/Photo hentet fra artikkelen på Stir world som heter Dutch artists Peter Gentenaar and Iris van Harpen transcend industries to create art, skrevet av Shraddha Nair/ oppsøkt 25/4-2022, <https://www.stirworld.com/see-features-dutch-artists-peter-gentenaar-and-iris-van-herpen-transcend-industries-to-create-art>

- *(10) bilde av Chiharu Shiota av utstillingen 'Direction' / tre båter, ull tråd/på KODE 2 museum /Bergen /2017 /Photo: Dag Fosse, KODE, 24/4-2022, <https://kodebergen.no/en/exhibitions/chiharu-shiota>

-(10) Sitat av Chiharu Shiota om utstillingen, Direction, på KODE 2 museum, Bergen, 2017, KODE Bergen, 24/4-2022, <https://kodebergen.no/en/exhibitions/chiharu-shiota>

Jeg var og så installasjonen Direction av Chiharu Shiota i Bergen og fikk da en følelse av å gå inn i annen verden med utallige muligheter. Hvor det var blodrøde tråder som går i alle mulige retninger og hvor en kan følge en tråd som går mot en slags knute og for så skifte retning. I midten av installasjonen var det fire gamle fiske båter fra vestlandet som sto med baugen opp mot hverandre og de var nesten helt dekket av den røde tråden. Med at hun brukte den blodrøde tråden ga det en dramatisk effekt over det hele og en fikk en følelse av å gå inn i et blodåre nett som pulserte ut fra båtene i midten og dekket hele rommet. Opplevelsen min av gå inn i det var som å gå inn i en annen verden med utallige muligheter, der tråden representerer de båndene en knytter i livet og båtene er minnene som holder oss sammen.

Avslutning:

I 'Bevegelige Bølger' har jeg undersøkt hva som skjer når en vever med ulike antal lag samtidig fra tolv til tre lag sammen som også har ulike lengder innad i noen av lagene. For å kunne skyve grensene for hva som kunne gjøres i veven og for å få frem et tredimensjonalt arbeid som bølget seg og til hvordan lagene oppførte seg i forhold til hverandre. Jeg ønsket å skape et arbeid som opprinnelig er todimensjonalt men at ved måten jeg arbeider med veven på og måten det stilles ut på kan jeg få frem et verk som er mer skulpturelt og som betrakteren kan gå rundt og se fra flere kanter og bli en del av.

Bevegelige Bølger / lin, ull, selvlysende plast trå, glitter trå, nylon, ståltråd/ 48cm brett - 325 cm langt/ 2022

Det å bruke naturlig lys som et viktig virkemiddel inn i arbeidene for få frem mønstre og farger som ikke er der når arbeidet ikke er opp mot lyset er noe som fascinerer meg. Måten lystet påvirker ulike materialer forskjellig på og kan få frem materialet på en annen måte, ved å skape skygger og lage nye mønstre som forandrer seg i løpet av dagen. Jeg farger ofte garn og tekstiler på forskjellige måter og kombinerer de sammen inn i et mønster for å se hvordan enkelte farger påvirker hverandre og dermed gi muligheten for nye farger. Å bruke lys og farger sammen gir et stort potensiale for nye farger.

Som kunstner søker jeg etter å skyve grensene for hvor langt et materialet jeg arbeider med kan gå. For å finne et spesielt mønster, en variabel struktur, overflate, det skulpturelle eller en farge som jeg søker etter, men ikke helt vet hva er. For å finne dette bruker jeg ulike teknikker å behandle tekstil eller leire på for å få frem en organisk form. I denne prosessen arbeider jeg med ulike materialer for å kombinere de sammen for å skape det tilfeldige inn i noe som er mer kontrollert og for å finne en større kontrast. Som hard, myk, pigge teller glatt som kan påvirke hvordan arbeidet blir oppfattet av de som ser på det. Jeg blir ofte inspirert av hvordan havet beveger seg, hvordan korallene ser ut og overflater i naturen som et mønster en kan finne på barken på et tre. Med tekstil arbeider jeg mest med veven for å undersøke hvordan å få frem arbeider som er mer skulpturelle, hvor de tradisjonelt sett er todimensjonale til å bli til et arbeid som virker som de er mer tredimensjonale i rommet enn det materialene som er brukt i de skulle tilsi. I arbeidene hvor jeg bruker keramikk sammen med tekstil er det å få frem variable strukturer og mønstre et viktig monument for å få frem store kontraster mellom de forskjellige materialene inn i en skulptur.

Som kunstner er jeg opptatt av og lage arbeider som har mange detaljer og har monumenter som får betrakteren til å undres på hvordan arbeidet er laget og gir et potensiale for at de som ser på det vil komme tilbake og se nye detaljer hver gang de ser på det. Det er noe jeg prøver å få frem i mine kunstneriske skulpturer.

Lise Larina Hudson under prosess og vever tolv lags vev til BA-prosjekt 'Bevegelige Bølger' / lin, ull, selvlysende plast trå, glitter trå, nylon, ståltråd/ 48cm brett - 325 cm langt/ 2022

Literatur liste/ Referanse liste:

- * (1) Forside nærbilde av BA-prosjekt `Bevegelige Bølger`, lin, ull, selvlysende plast trå, glitter trå, nylon, ståltråd/ 48cm brett - 325 cm langt/ 2022
- * (2) hva er lydbølger, oppsøkt 19/3- 2022, <https://no.wikipedia.org/wiki/Lydbølge>
- * (3) Dobbelt vev, hentet 19/ 3 -2022, <https://snl.no/dobbeltvev>
- * (4) å bruke partier i veven, oppsøkt 19/3 - 2022, <http://vevogsnikksnakk.blogspot.com/2020/10/hullbragd-pa-4-parti.html>
- * (5) Eva Hesse, oppsøkt 23/4-2022, <https://www.artsy.net/article/artsy-editorial-transformative-career-eva-hesse>
- * (6) Karla Black, oppsøkt 23/4-2022, <https://www.nationalgalleries.org/art-and-artists/features/karla-black>
- * (7) hva er renning og innslag i veven, oppsøkt 21/3 -2022, <https://snl.no/veving>
- * (8) Sitat tatt fra Universitetet i Oslo UiO Det matematiske-naturvitenskaplige fakultet, Institutt for biovitenskap, uio.no, fra beskrivelsen om hva Bølger og harmonisk bevegelse er, publisert 20/12-2019, oppsøkt 10/4-2022, <https://www.mn.uio.no/ibv/tjenester/kunnskap/plantefys/leksikon/b/bolger-og-harmonisk-bevegelse.html>
- * (9) Peter Gentenaar, Choppy surf, en instalsjon av Peter Gentenaar for Iris van Harpen`s runway exhibithion /photo: Courtesy of Pim Koppers/Photo hentet fra artikkelen på Stir world som heter Dutch artists Peter Gentenaar and Iris van Herpen transcend industries to create art, skrevet av Shraddha Nair/ oppsøkt 25/4-2022, <https://www.stirworld.com/see-features-dutch-artists-peter-gentenaar-and-iris-van-herpen-transcend-industries-to-create-art>
- * (10) Sitat og bilde av Chiharu Shiota om utstillingen, Direction, på KODE 2 museum, Bergen, 2017, Photo: Dag Fosse, KODE, oppsøkt 24/4-2022, <https://kodebergen.no/en/exhibitions/chiharu-shiota>